مرگ مشکوک فرمانده ناوگان دریایی آمریکا در غرب آسیا

نیروی دریایی آمریکا در بیانیه‌ای رسمی از مرگ دریاسالار «اسکات استرنی» فرمانده ناوگان پنجم نیروی دریایی این کشور که در غرب آسیا مستقر است، خبر داد. به نوشته پایگاه «ای.بی.سی»، جسد استرنی عصر روز شنبه در اقامتگاه او در بحرین پیدا شده است. بحرین میزبان ناوگان پنجم نیروی دریایی آمریکاست. همزمان، رسانه‌های آمریکایی به نقل از منابع پنتاگون خبر دادند که علت مرگ دریاسالار «اسکات استرنی» ظاهرا خودکشی بوده است.

تحلیل روز

هادی غلام نیا

راه پرفراز و نشیب عبدالمهدی

اختلافات جاری بین احزاب سیاسی اصلی در پارلمان عراق باعث تکمیل نشدن کابینه عبدالمهدی شده است. این موضوع به همراه مجموعه‌ای دیگر از عوامل سیاسی و اقتصادی کنونی، نخست‌وزیر را در برابر وظیفه دشواری قرار داده است. اما چالش‌های اساسی دولت عبدالمهدی چیست و چگونه وی می‌تواند با آن‌ها رو در رو شود؟ مهم‌ترین مشکل دولت عادل عبدالمهدی رقابت شدید دو گروه شیعه موجود در مجلس نمایندگان این کشور است. با این که شخص نخست‌وزیر به هیچ کدام از این جریان‌ها تعلق ندارد، اما هم ائتلاف بناء و هم ائتلاف اصلاح و سازندگی تلاش دارند کنترل بیشتری بر کابینه اعمال کنند. هر کدام از آن‌ها سعی می‌کند وزارتخانه‌های بیشتری را در اختیار بگیرد و سهم بیشتری از قدرت را کسب کند تا بتواند موجودیت خود را در آینده تثبیت کند. از طرف دیگر، شکاف بسیار فعال مذهبی (تقابل سنی و شیعه) همچون پاشنه آشیل در جامعه و دولت مداری عراق، ارزش‌های حاکم، قواعد و هنجارهای موجود را به شدت تحت تاثیر قرار می‌دهد. همچنین به این موارد باید اصل ۱۴۰ قانون اساسی عراق را نیز اضافه کرد که خود عاملی برای ایجاد بحران به شمار می‌رود. این اصل که به «مناطق مورد منازعه» اشاره دارد شامل شهرهای کرکوک، دیاله، موصل و صلاح‌الدین می‌شود. خود این مسئله به عامل اصلی بحران و اختلاف میان کردها و دولت مرکزی تبدیل شده است. در کنار این مسئله، باید توجه داشت که این خلاء قانونی و حاکمیتی موجب شده بود تا داعش، قوی‌ترین پایگاه‌های خود را در این شهرها ایجاد کند و حتی طرفدارانی هم برای خود دست و پا کرد. مشکلات اقتصادی در درجه بعدی چشم‌انداز قرار می‌گیرند. اقتصاد دولتی عراق به شدت فربه شده به طوری که به‌صورت تقریبی از هر هفت عراقی، یک نفر کارمند دولت محسوب می‌شود. از زمان حاکمیت حزب بعث در عراق به دلیل وجود سیاست‌های سوسیالیستی و پس از آن به دلیل شرکت در سه جنگ (جنگ ایران، جنگ کویت، جنگ با نیروهای ائتلاف) سرمایه‌گذاری خارجی به شدت ضعیف است و اگر هم وجود دارد، این سرمایه‌گذاری‌ها بیشتر در حوزه نفتی است که به دلیل کمبود نیروی متخصص عراقی، عموماً آن‌ها در صنایع پایین‌دست مرتبط با آن به فعالیت می‌پردازند. اقتصاد دولتی باعث ایجاد رانت، فساد و ناکارآمدی صنایع و حوزه‌های تولیدی و خدماتی می‌شود که عراق هم از آن مستثنا نیست. حضور قدرت‌های خارجی و تاثیرگذاری آن‌ها بر تعاملات سیاسی در عراق، خود یکی از بزرگ‌ترین بحران‌های سیاسی این کشور به شمار می‌رود، به طوری که در ادبیات سیاسی این کشور نخبگان اجرایی به طرفداران آمریکا و عربستان و طرفداران ایران تقسیم می‌شوند. این عامل به خودی خود، نفوذ این قدرت‌ها را در منطقه نشان می‌دهد. عراق در شرایط فعلی از نظر امنیتی و اقتصادی به شدت به ایران وابسته است ولی در مقابل نیاز مند فناوری و سرمایه‌گذاری آمریکایی‌ها و شرکای آن‌هاست تا بتواند از این بحران شدید بیکاری و عقب‌ماندگی جلوگیری کند. در عین حال باید گفت که نخست‌وزیر جدید راه بسیار پرفراز و نشیبی را برای اجرای کارکردهای اساسی خود دارد، چرا که او نیاز دارد هم در عرصه داخلی میان نیروهای موجود موازنه برقرار کند و هم در عرصه بین‌المللی باید با ایجاد یک موازنه ظریف، بیشترین منافع را برای ملت عراق به ارمغان آورد.

پلیس اسرائیل: مدارک کافی علیه نتانیاهو و همسرش به جرم فساد مالی و رشوه پیدا کردیم

دومینوی بدبیاری‌های «بی بی»

در حالی که نتانیاهو و همسرش بارها به دلیل فساد و سوءاستفاده از اموال عمومی بازجویی شده‌اند دیروز پلیس رژیم صهیونیستی از دادستانی خواست تا علیه آن‌ها به اتهام رشوه و فساد اعلام جرم کند. این اتفاق در حالی رخ داده که ثبات سیاسی کابینه نتانیاهو پس از ناکامی حمله به غزه و استعفای لیبرمن از وزارت جنگ به شدت در خطر قرار دارد. بنیامین «بی بی» نتانیاهو البته اتهامات وارده را رد کرده است. او در بیانیه‌ای نوشته که در نهایت اعلام جرم صورت نخواهد گرفت "زیرا هیچ مدرکی وجود ندارد." نتانیاهو گزارش‌ها علیه فساد مالی و دریافت رشوه را بازی سیاسی رسانه‌ها خوانده است. در پرونده جدیدی که اینک علیه نخست‌وزیر اسرائیل مطرح است، او متهم شده که به یک شرکت مخابراتی تسهیلات مالی ارائه کرده و در مقابل آن شرکت خواسته بود تا در پایگاه خبری متعلق به خود به اسم "والا" اخبار مثبتی را راجع به او درج کنند. گفته می‌شود نتانیاهو و معتمدانش همچنین روی عزل و نصب‌های مهم در این پایگاه خبری نفوذ داشته‌اند. پلیس اسرائیل همچنین خواستار اعلام جرم دادستانی علیه مدیرعامل این شرکت مخابراتی، همسر و پسر او و همچنین سه مظنون دیگر در این پرونده شده است. زمستان سال گذشته نیز پلیس اسرائیل در دو پرونده دیگر از دادستانی خواسته بود تا علیه نتانیاهو به اتهام فساد مالی اعلام جرم کند. در آن زمان پلیس گفته بود نتانیاهو و خانواده‌اش در سال‌های ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۶ از دو بازرگان سیگارهای گران‌قیمت، شامپاین و جواهرات قیمتی به ارزش یک میلیون شِکِل (حدود ۲۳۰ هزار یورو) دریافت کرده‌اند. نتانیاهو در مقابل این هدایا، تلاش‌هایی را در راستای تصویب قانونی انجام داده بود که به موجب آن یکی از این بازرگانان مشمول معافیت‌های کلان مالیاتی تا سقف چندین میلیون یورو شد. نخست‌وزیر اسرائیل همچنین متهم است که با صاحب روزنامه "یدیعوت آحارونوت"، یکی از روزنامه‌های منتقد دولت در اسرائیل توافق کرده بود در ازای انتشار اخبار مثبت درباره او، کاری کند تا انتشار روزنامه رقیب به اسم "هیوم" محدود شود. حدود دو ماه پیش سارا نتانیاهو، همسر بنیامین نتانیاهو به اتهام سوءاستفاده از خزانه دولتی و کلاهبرداری دادگاهی شد. او از جمله متهم است که در فاصله سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۳ همراه با یکی از کارمندان خود از رستورانی تشریفاتی به خرج دولت غذاهای گران قیمت سفارش داده است. گفته می‌شود صورت‌حساب این سفارش‌ها در حدود ۸۳ هزار یورو بوده است. این در حالی است که در اقامتگاه نتانیاهو یک آشپزویژه با هزینه دولت مشغول به کار بوده است. نتانیاهو در ماه‌های گذشته چندین بار به اتهام فساد مالی بازجویی شد. او در سال ۲۰۰۸ زمانی که به‌عنوان رهبر اپوزیسیون در عرصه سیاست اسرائیل فعال بود، انتقادهای تندی از ایهود اولمرت، نخست‌وزیر وقت کشور، برزبان راند که به فساد مالی متهم شده بود. این انتقادات در نهایت به قیمت پایان زندگی سیاسی اولمرت تمام شد و او بیش از یک سال را نیز در زندان سپری کرد.

فراخبر

نتانیاهو و اریکه متزلزل قدرت

صابر گل عنبری- یقینا آثار بودن و نبودن نتانیاهو در راس قدرت در این رژیم تنها در درون سرزمین های اشغالی محصور نمی ماند و منطقه ملتهب غرب آسیا را نیز در بر می گیرد. بنیامین نتانیاهو نسبت به دیگر نخست وزیران تاریخ اسرائیل طولانی ترین دوره حکمرانی را داشته است. تاکنون در سه دوره نخست وزیری در مجموع ۱۱ سال است که حکومت می کند. این بی سابقه است. از سال ۱۹۴۸ تاکنون سابقه نداشته است که یک حزب اکثریت مطلق پارلمانی را کسب کرده باشد، از این رو دولت ها همیشه ائتلافی بوده و به ندرت به سرانجام قانونی خود رسیده اند و کار به انتخابات زودهنگام کشیده می شود. نتانیاهو که بی دغدغه داشت به پایان مدت قانونی خود نزدیک می شد و می رفت که کار به انتخابات زودرس کشیده نشود، پس از مواجهه با این اقدام پلیس اسرائیل بعید نیست که به سرنوشت دیگر همتایان قبلی خود گرفتار شود. در طول تاریخ رژیم صهیونیستی وقتی نخست وزیری به فساد مالی متهم می شد یا خود استعفا می کرد و کنار می رفت یا ائتلاف دولتی از هم می پاشید و مجبور به کناره گیری می شد، اما نتانیاهو در حالی که اتهامات وارده را رد کرده، اعلام کرده است استعفا نمی کند. البته شاید حدود یک سال طول بکشد تا کیفرخواستی علیه نتانیاهو صادر شود و موعد قانونی انتخابات آینده کنست نیز نوامبر ۲۰۱۹ است. از این رو از سخنان او بر می آید که تلاش دارد با کسب وقت و تاکید بر حساسیت شرایط داخل سرزمین های اشغالی و منطقه ای و احتمال طرح معامله قرن از سوی رئیس جمهور آمریکا، بتواند هم نظر دادستان کل اسرائیل را جلب کند و هم از گسترده تر شدن دامنه اعتراضات بکاهد. با وجود این، دو مسئله می تواند نتانیاهو را از اریکه قدرت پایین بکشد و مجبور به کناره گیری کند. یکی گسترده شدن دامنه اعتراضات علیه اوست. در این صورت ماندن شرکای نتانیاهو در دولت ائتلافی و شکننده تل آویو برای آن ها ریسک سیاسی خطرناکی خواهد بود و آن ها را در نظر افکار عمومی اسرائیلی ها در معرض اتهام کمک به یک نخست وزیر متهم به فساد قرار می دهد و این مسئله می تواند جایگاه آن ها را در انتخابات آینده کنست به شدت متزلزل کند. همین کافی است که شیرازه ائتلاف شکننده را که حالا تنها یک کرسی بیشتر دارد، برهم زند و به پایان دولت نتانیاهو منجر شود. اما مسئله دوم این است که خود نتانیاهو به مرور زمان متوجه شود به احتمال بسیار زیاد کیفرخواستی قضایی علیه او صادر می شود، به همین دلیل برای جلوگیری از به زندان رفتن با دادستانی کل وارد معامله سیاسی شود و از قدرت کناره گیری کند. احتمال اول قوی تر و دومی ضعیف تر است، اما دور از انتظار هم نیست. همچنین دور از ذهن نیست که بنیامین نتانیاهو به یک ماجراجویی بزرگ دست بزند و با راه اندازی جنگی دوباره علیه غزه یا لبنان و حتی سوریه فضا را امنیتی کند و این گونه بر روند رسیدگی به پرونده تاثیر بگذارد.

اظهارنظر روز

عطوان:

از العبادی انتظار نداشتیم

ما شکی نداریم که شخصیت دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا ترکیبی از کودنی و حماقت، اخاذی و زیاده‌خواهی است، اما ما هرگز تصور نمی کردیم که کارش به جایی برسد که از آقای حیدر العبادی، نخست‌وزیر سابق عراق بخواهد که بغداد هزینه حمله ایالات متحده به عراق در سال ۲۰۰۳ و ماندنش در این کشور تا سال ۲۰۱۱ را بدهد. این درخواست را ترامپ در ماه مارس گذشته طی دیدارش با العبادی در واشنگتن مطرح کرده است. عجیب‌تر از درخواست ترامپ، پاسخ العبادی است که گفته است ما از نزدیک با بسیاری از شرکت‌های نفتی آمریکا که منافعی در عراق دارند همکاری می کنیم، یعنی این ثروت‌های فراوانی که هزاران میلیارد تخمین زده می‌شود برای این درخواست باج‌خواهانه و تحریک‌آمیز ترامپ کافی است. ما از آقای العبادی انتظار داشتیم که سوال را برعکس کند و تریلیون‌ها دلار از رئیس جمهور آمریکا بابت تحریم‌هایی که آمریکا پس از جنگ کویت به عراق تحمیل کرد تقاضای غرامت کند؛ تحریم‌هایی که به شهادت بیش از یک میلیون کودک و نابودی بیشتر شهرهای عراق و زیربناهای آن به دلیل حمله سال ۱۹۹۱ منجر و پس از آن آمریکا بر بقیه مناطق عراق چیره شد و یک میلیون عراقی دیگر را در جریان تجاوز و اشغال سال ۲۰۰۳ این کشور به کشتن داد. البته تعجب‌آور نیست که آقای العبادی درباره این درخواست تحریک‌آمیز رئیس جمهور آمریکا سکوت کرده و به درستی به آن پاسخ نداده است؛ زیرا می خواهد ترامپ از او حمایت کند تا برای یک دور دیگر در قدرت باقی بماند؛ این قضیه زمانی به وضوح تایید شد که چند روزی مانده به اعمال تحریم‌های آمریکا علیه ایران العبادی از تعهد کشورش به این تحریم‌ها خبر داد؛ اقدامی که موجی از خشم را در داخل و خارج از عراق ایجاد کرد. آمریکا عراق را نابود و ثروت آن را چپاول کرده و وحدت ملی و میهنی آن را از بین برده است و آن را از یک قدرت فوق العاده در منطقه به یک کشور فاسد و فرقه‌ای بدون هویت ملی تبدیل کرده است، اما هنوز کسانی هستند که از آمریکا دفاع می کنند و حکومت را به کسانی که کشورشان را به این وضعیت بدبخت و شرم‌آور کشانده است، هدیه می دهند.

خبر متفاوت

استقبال عجیب اروپا از خاطرات اوباما

کتاب خاطرات میشل اوباما" با عنوان "شایسته" تاکنون ۳/۴ میلیون نسخه چاپی تنها در آمریکا و کانادا فروش داشته است. انتشارات "رندم هاوس" ناشر کتاب "شایسته" نوشته "میشل اوباما" اعلام کرد این کتاب تنها بیش از دو میلیون نسخه در ۱۵ روز نخست عرضه در آمریکا فروخته است. این کتاب که هم اکنون به چاپ ششم رسیده عنوان پرفروش‌ترین کتاب (جلد سخت) سال ۲۰۱۸ را به خود اختصاص داده است. همچنین این کتاب خاطرات که هم اکنون به ۳۱ زبان منتشر شده در رتبه نخست بازار کتاب کشورهای بریتانیا، آلمان، فرانسه، ایتالیا، هلند، اسپانیا، دانمارک، نروژ و یونان نیز قرار گرفته است. "میشل اوباما" که در تور معرفی خود در سراسر آمریکا به سر می برد، هفته آینده به اروپا می رود و در چندین شهر از جمله برلین و پاریس به معرفی اثرش خواهد پرداخت. در یکی از این رویدادها "چیماماندا نگوزی آدیچی" نویسنده مطرح اهل کشور نیجریه نیز حضور خواهد داشت. تور بزرگ "میشل اوباما" برای معرفی کتابش در ۱۰ شهر بزرگ آمریکا در رویدادهایی که همه بلیت‌هایش از قبل فروخته شده از جمله دلایل مهم استقبال فراوان از کتاب خاطرات "شایسته" اعلام شده است. هواداران بانوی سابق کاخ سفید حاضرند صدها و حتی هزاران دلار برای دیدن او هزینه کنند. یکی از صندلی‌های وی آی پی مراسم معرفی کتاب "میشل اوباما" در دالاس بیش از ۱۰ هزار دلار فروخته شده است. این کتاب خاطرات در صدر فهرست فروش اینترنتی سایت‌های معروف آمازون و همچنین "بارنز و نوبل" به عنوان بزرگ‌ترین مجموعه فروشگاه‌های زنجیره‌ای کتاب در آمریکا نیز قرار گرفته است. در حالی که حدود دو سال است "باراک اوباما" کاخ سفید را ترک کرده اما او به همراه همسرش همچنان از محبوبیت بالایی برخوردار است. "باراک اوباما" نیز مشغول نگارش کتاب خاطرات خود است. انتشارات "رندم هاوس" در سال ۲۰۱۷ با صرف چندین میلیون دلار و پس از جدالی سخت با دیگر رقیب‌ها، حق نشر کتاب خاطرات "اوباما" و همسرش را در اختیار گرفت.

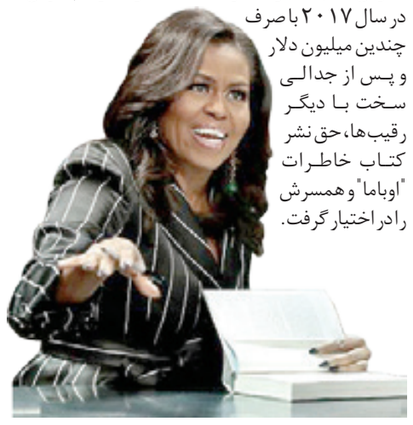

پوتین: ترکیه در ایجاد منطقه «عاری از سلاح» ادلب موفق نشده است

توافق سوچی در آستانه فروپاشی

حاضر نشدن تروریست‌ها برای خروج از منطقه «عاری از سلاح» ادلب حالا صدای پوتین را نیز درآورده است. رئیس جمهور روسیه در کنفرانسی مطبوعاتی در آرژانتین گفت: مانگران اوضاع ادلب هستیم، چرا که ترکیه در ایجاد منطقه «عاری از سلاح» ادلب موفق نشده است و باید به مواضع دولت سوریه و ایران درباره حل و فصل بحران توجه کرد. در پی دیدار پوتین و اردوغان در سوچی در اواخر شهریور، اعلام شد که یک منطقه عاری از سلاح به عمق ۱۵ تا ۲۰ کیلومتر بین خطوط تماس ارتش سوریه و افراد مسلح در شمال غرب این کشور ایجاد خواهد شد و گروه‌های مسلح و ارتش سوریه از این مناطق عقب نشینی می کنند و تنها نیروهای روسی و تُرک در آن مستقر خواهند شد اما تروریست‌ها با نقض توافق، همچنان در حال تحکیم مواضع و انتقال سلاح و تجهیزات به خطوط عملیاتی هستند که در منطقه عاری از سلاح واقع شده است و به‌صورت مداوم و روزانه مواضع ارتش سوریه را هدف قرار می دهند. دو روز پیش نیز، رئیس هیئت جمهوری سوریه در نشست های آستانه تاکید کرده بود که پایبند نبودن ترکیه به توافق سوچی گروه های تروریستی را به انجام تجاوزات خمپاره ای علیه ادلب، حماه و لاذقیه تشویق کرد. بشار الجعفری گزارش داد که طی دو ماه گذشته تروریست های حاضر در ادلب ۳۳۳ بار توافق سوچی را نقض کردند. الجعفری با بیان این که توافق سوچی بر تضمین مقامات ترکیه ای مبنی بر خروج تروریست ها به سمت غرب تأکید دارد، خاطر نشان کرد که با وجود گذشت بیش از دو ماه از این توافق، این مسئله رخ نداده است. وی با تاکید بر مشاهده تحرکات تروریست ها برای انجام بمباران شیمیایی در مناطق تحت سیطره خود اظهار کرد: این اقدامات حکایت از تنش حامیان تروریسم برای تداوم جنایت گروه های تروریستی علیه غیر نظامیان دارد. رئیس هیئت جمهوری سوریه با اشاره به حضور غیر قانونی نیروهای ترکی در اراضی سوریه اعلام کرد: آن‌ها ویژگی های مناطقی را که در آن حضور یافته اند تغییر می دهند، برای نمونه معاملات تجاری را صرفا با لیر ترکیه مجاز می دانند. وی با تاکید بر این موضوع که دولت سوریه اطمینان خود را به پایبندی ترکیه به منطقه کاهش تنش در ادلب از دست داده است، گفت که ترکیه توافق آستانه ۴ را نقض کرد و ۱۱ هزار سرباز به داخل خاک سوریه فرستاد. به هر روی، سوری ها می دانند باید روزی به ادلب حمله و این منطقه را آزاد کنند، اما کی و چگونه؟ همچنین دلیل حمله برایشان بیش از آزادسازی منطقه اهمیت دارد. حمله به ادلب می تواند میان دمشق و آنکارا چالشی جدی ایجاد کند و سوریه را در یک درگیری مستقیم با ترکیه قرار دهد. از طرفی سوری ها می دانند ماندن تروریست ها در ادلب می تواند آن ها را برای حمله به دمشق یا حتی حلب آماده کند و همین مسئله بهانه خوبی برای آزادسازی مناطق مهم ادلب است. اگر تروریست ها تهدیدی برای حلب باشند یا مناطق استراتژیکی چون نبل و الزهرا را در معرض تهدید قرار دهند، ارتش سوریه با هر هزینه ای، به ادلب حمله خواهد کرد. نباید فراموش کرد که سوری ها به هیچ عنوان تمایلی برای باقی ماندن تروریست ها در خاکشان ندارند. دلیل آن، تهدید شدن بخش های مهمی از خاک سوریه در آینده نزدیک است. طرحی که آمریکایی ها در شرق سوریه دنبال می کردند تا بانگه داشتن داعش در صورت نیاز آن را به ابزار فشاری علیه دمشق و بغداد تبدیل کنند. بر همین اساس نمی توان گفت ارتش سوریه بعد از القنیطره به سرعت به سمت ادلب حرکت می کند ولی جلوگیری از تهدید دمشق یا حلب قطعا در دستور کار سوری هاست و برای آن طرح هایی نیز دارند. به نظر می رسد چالش ها و فرصت های موجود در پرونده ادلب برای ارتش سوریه پیچیدگی خاصی دارد و باید منتظر ماند و دید تصمیم دو طرف برای ادلب تا کجا با صبر همراه است. البته نقش دولت روسیه به عنوان یک طرف تضمین آتش بس در بخشی از این منطقه و جمهوری اسلامی ایران غیر قابل انکار است و در صورتی که دمشق یا حلب تهدید شوند قطعا دولت سوریه همراهی دو حامی خود یعنی ایران و روسیه را به دست خواهد آورد و آن وقت است که ترکیه مجبور به یک تجربه سخت دیگر در شمال سوریه می شود. تجربه ای که در حلب از نیروهای ارتش سوریه به دست آورد و با تمام تهدیدات اردوغان نتوانست حلب را برای تروریست ها نگه دارد.

اردوغان: تا زمان مشخص شدن آمر قتل خاشقچی آرام نخواهم گرفت

برگه‌های رو به پایان بازی ترکیه

در روزهای اخیر دولت ترامپ بر خلاف کنگره آمریکا بار دیگر بر شدت حمایت های خود از عربستان و شخص محمد بن سلمان افزوده است. این در حالی است که تلاشی مشترک از هر دو حزب دموکرات و جمهوری خواه برای دور نگه داشتن آمریکا از عربستان در جنگ یمن و سرپوش گذاشتن بر نقش محمد بن سلمان در ماجرای قتل خاشقچی در جریان است. جانبداری مجدد دولت ترامپ از عربستان و شخص بن سلمان از زوایای مختلف قابل نقد و بررسی است اما شاید یک بعد مهم آن به تنظیم روابط دولت ترامپ در برابر عربستان از یک سو و قطر و ترکیه از دیگر سو مربوط می شود. دولت ترامپ تا قبل از برگزاری انتخابات میان دوره ای کنگره نیاز داشت حداقل به صورت مصلحتی فاصله خود را با عربستان و شخص بن سلمان حفظ کند تا از تاثیر فضای ناشی از قتل خاشقچی بر موقعیت جمهوری خواهان جلوگیری کند. همچنین دولت ترامپ به آزادی آندرو برانسون کشیش آمریکایی متهم به دست داشتن در کودتای ترکیه نیاز داشت تا آرای مسیحیان انجیلی موسوم به او انجلست ها را به نفع جمهوری خواهان جلب کند. اما بعد از برگزاری انتخابات هر دو نیاز دولت ترامپ در این زمینه تامین شد و لذا موازنه سازی در قبال ترکیه و عربستان را کنار گذاشت و بار دیگر به سمت جانبداری سفت و سخت از عربستان و شخص محمد بن سلمان چرخید. از این دید آزادی برانسون هر چند به نفع دولت ترامپ و جمهوری خواهان تمام شد اما ظاهرا اهداف مورد انتظار دولت ترکیه را به همراه نداشته و به نوعی با خلف وعده و نقض عهد دولت ترامپ روبه رو شده است. در چنین وضعیتی احتمال می رفت که دولت آنکارا واکنشی شدید در برابر دولت ترامپ نشان دهد اما نه تنها تاکنون چنین واکنشی نشان داده نشده بلکه رویکرد ترکیه در ماجرای قتل خاشقچی ملایم تر شده و دیگر از تزریق اطلاعات مربوط به این قتل خبری نیست. به هر روی با توجه به این که راست گرایان مسیحی و صهیونیست مهم ترین حامی محمد بن سلمان به شمار می روند و به شدت تحت تاثیر سیاست های رژیم صهیونیستی عمل می کنند لذا نمی توان نقش این رژیم به خصوص ابعاد تهدید آمیز آن را از فروکش کردن نسبی موضع ترکیه نادیده گرفت، هر چند که دیروز نیز رجب طیب اردوغان، در کنفرانس خبری در پایان اجلاس جی ۲۰ در بوینس آیرس، پایتخت آرژانتین اظهار کرد: ترکیه قصد ندارد به خاندان سلطنتی در عربستان ضرر برساند در واقع شناسایی عاملان قتل جمال خاشقچی روزنامه نگار منتقد سعودی به نفع خود عربستان هم هست. به گفته اردوغان، محمد بن سلمان، ولیعهد سعودی دادستان کل عربستان را برای تحقیق درباره قتل خاشقچی به ترکیه فرستاد اما او هیچ اطلاعاتی به آنکارا ارائه نکرد. وی خاطرنشان کرد، کشورش ادله و شواهدی دارد که نشان می دهد خاشقچی در عرض ۷/۵ دقیقه کشته شده و این ادله را به هر کشوری که درخواست کرده از جمله آمریکا، انگلیس و عربستان داده است. رئیس جمهور ترکیه تصریح کرد که تا زمان مشخص شدن آمر قتل خاشقچی آرام نخواهد گرفت و این به مصلحت عربستان است. اردوغان افزود: این گفته بن سلمان که نمی توان به ادعایی ثابت نشده کسی را در قتل خاشقچی متهم کرد قبول ندارد. او بعد از دیدار با رئیس جمهوری آمریکا تاکید کرد که موضع گیری بن سلمان را درباره این جنایت قبول ندارد. رئیس جمهور ترکیه از عربستان خواست مظنونان قتل خاشقچی را تحویل دهد و همچنین از محاکمه آن ها در عربستان ابراز نارضایتی کرد. به نظر می رسد ترکیه در این شرایط به دنبال این است تا با تحت فشار قرار دادن عربستان بتواند در جنگ پنهان میان خود و این کشور به موقعیتی برتر دست یابد. با این حال بعید است که بحران فعلی بتواند چندان به آتش زیر خاکستر دو کشور دامن بزند. از سوی دیگر، از آن جا که ترکیب کنگره به خصوص مجلس نمایندگان آمریکا از آغاز سال جدید میلادی با توجه به نتایج انتخابات اخیر کنگره به نفع دموکرات ها رقم خورد و برخی از اعضای تند و افراطی دولت ترامپ همچون نیکی هیلی از نمایندگی آمریکا در سازمان ملل کنار خواهد رفت لذا به نظر می رسد جانبداری های بی حد و حصر کنونی دولت ترامپ از عربستان و شخص محمد بن سلمان یک ماه بیشتر طول نخواهد کشید و بعد از آن از سال جدید میلادی بر قیدوبندهای آن افزوده خواهد شد.

جولان جلیقه زردها تا قلب اروپا

معترضان: به تظاهرات تا کریسمس ادامه می دهیم

دامنه اعتراضات اخیر در فرانسه موسوم به «جلیقه زردها» که به بروکسل بلژیک، مقر اتحادیه اروپا سرایت کرده بود، حالا به هلند رسیده و صدها نفر در شهرهای این کشور علیه دولت هلند شعار دادند. تظاهرات های اعتراضی در فرانسه که معترضان هلندی به تاسی از آن به خیابان آمده اند از هفدهم نوامبر (۲۶ آبان ماه) در اعتراض به افزایش قیمت سوخت های فسیلی آغاز شد. دولت فرانسه نیز برای ممانعت از بروز مجدد آن چه "بدترین ناآرامی مدنی در بیش از دو دهه گذشته" در این کشور خوانده می شود و برای برگزاری اعتراضات آرامی که در نهایت به مذاکره با مخالفان منجر شود، اعلام وضعیت اضطراری را بررسی می کند. این در حالی است که معترضان قول داده اند به تظاهرات های خود تا کریسمس ادامه دهند. پلیس گفته است در جریان ناآرامی های روز شنبه ۱۳۳ تن از جمله ۲۳ افسر پلیس زخمی و ۴۱۲ تن دستگیر شده اند. گروهی از جوانان نقاب زده با در دست داشتن میله های فلزی به خیابان های مرکزی پاریس آمدند و اقدام به آتش زدن خودروها و ساختمان ها کردند. امانوئل ماکرون، رئیس جمهور فرانسه با حمایت از پلیس فرانسه قول داد معترضان را به پای میز محاکمه بکشاند. ماکرون بلافاصله پس از بازگشت از بوینس آیرس و شرکت در نشست جی ۲۰ به بازدید از طاق نصرت رفت که با نوشتن شعار و درخواست استعفای ماکرون توسط معترضان آسیب دید و با نخست‌وزیر و وزیر کشور نشست بحران برگزار کرد. تصاویر از داخل طاق نصرت حکایت از غارت و شکسته شدن مجسمه ماریان، سمبل جمهوری فرانسه دارد. اعتراضات از ابتدا در شکایت از افزایش قیمت سوخت و هزینه های زندگی آغاز شد و هم اکنون مردم به سیاست های دولت ماکرون معترض هستند. اعتراضات در سومین شنبه در پاریس در خیابان شانزلیزه آغاز و تا غروب تبدیل به یکی از شدیدترین و بدترین ناآرامی های فرانسه طی دو دهه گذشته شد. پلیس و نیروهای امنیتی از ساعت‌ها قبل در خیابان‌ها مستقر بودند اما در نهایت رویارویی معترضان با پلیس به خشونت کشیده شد. پلیس اقدام به شلیک گاز اشک آور و استفاده از ماشین آب پاش برای متفرق کردن معترضان کرد و اما جوانان اقدام به سرقت تفنگ های پلیس، آتش زدن لاستیک و خودروها و حتی درخت های کریسمس، نوشتن شعار بر دیوارها و تخریب کردند و با اسکادران ضد شورش درگیر شدند. آن ها حتی روی طاق نصرت با اسپری رنگی نوشتند: "جلیقه زردها به پیروزی می رسند. ماکرون با ما مثل احمق ها رفتار نکن." معترضان می گویند این تظاهرات، آغاز یک انقلاب است که می تواند یادآور اعتصاب های سراسری و اشغال دانشگاه‌ها و کارخانه‌ها در ۱۹۶۸ باشد؛ رخدادی که کشور را در آستانه یک جنگ داخلی قرار داد.

> ماکرون، رئیس جمهور فرانسه با حمایت از پلیس ضد شورش قول داد معترضان را به پای میز محاکمه بکشاند

چهره روز

رئیس جمهور جدید و منتخب گرجستان با اتخاذ مواضع تندی علیه روسیه، این کشور را یک "قدرت اشغالگر و غیر قابل پیش بینی" خواند. سالومه زورابیشویلی، رئیس جمهور منتخب گرجستان توانست در انتخابات اخیر با کسب ۵۹/۵ درصد آرا به پیروزی برسد. وی گفت: می خواهم گرجستان را زیر سایه روسیه جدا و به عنوان یک کشور باستانی تلقی شود که می تواند برای سایر کشورهای جهان پیشنهادهایی ارائه کند.

اندیشکده روز

اردن؛ دوباره رو به شام

مرکز مطالعاتی متن نوشت: با آغاز بحران در سوریه، اردن یکی از محورهای جدی درگیر در پرونده سوریه بود. حتی خبرهایی از استقرار سه گروه نظامی تروریستی در شمال اردن برای حمله سراسری به دمشق وجود داشت. با استقرار سپاه پنجم سوریه و عملیات مقاومت در درعا و القنیطره، هیئت پارلمانی اردن با سفر به سوریه و بازگشت به اردن، مورد استقبال شهروندان اردنی قرار گرفتند. بسیاری از شهرک نشینان مرزی رثا در مرز اردن و سوریه با استقبال از این هیئت شعارهایی در حمایت از بشار اسد و پادشاه اردن دادند. پیش از این نیز خبرهایی از نارضایتی اردن در قبال طرح آمریکا و رژیم صهیونیستی برای منطقه پرواز ممنوع از تنف تا القنیطره منتشر شده بود. هر چند این طرح در دستور کار آمریکایی ها قرار گرفت اما اردن یکی از دولت های مخالف این طرح بود. البته نباید فراموش کرد اتاق عملیات امان یکی از مراکز مهم ضد دولت سوریه در چند سال اخیر بود و بسیاری از عملیات ها در محور جنوبی سوریه توسط این اتاق عملیات برنامه ریزی می شد. به نظر می رسد، اردن در حال کاهش تنش با دولت سوریه است و سفر این هیئت پیام های مهمی را به دمشق و دیگر کشورهای عربی منتقل کرد. پادشاه اردن می داند با افزایش تنش در سوریه و ناامنی در آن، تروریست ها می توانند بحران را به اردن انتقال دهند و این کشور همانند عراق به تبع سوریه ناامن شود. بیش از آن که این هیئت بخواهد روابط خود را با دمشق بهبود بخشد، در حال رفع نگرانی گزارش مرکز اطلاعات و ضد جاسوسی خود در قبال کشیده شدن بحران با موج بازگشت تروریست ها به اردن است.

قاب بین الملل

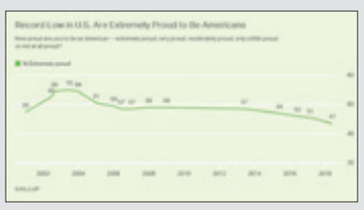

موسسه افکار سنجی گالوپ از ۱۸ سال قبل تاکنون همه ساله پیمایشی درباره افتخار آمریکاییان به ملیتشان انجام می دهد. بر اساس نتایج به دست آمده درصد افرادی که "بسیار زیاد" به آمریکایی بودن خود افتخار می کنند در پیمایش امسال به پایین ترین رقم طی این مدت رسیده است. در حالی که در سال ۲۰۰۳ بیش از ۷۰ درصد آمریکایی ها بسیار زیاد به ملیت خود افتخار می کردند این رقم در سال جاری میلادی به ۴۷ درصد تنزل کرده است.